

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-45/15-L

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Dětský domov, Česká Lípa, Mariánská 570, příspěvková organizace
Sídlo	Mariánská 570, 470 01 Česká Lípa
E-mail školského zařízení	detsky_domov@volny.cz
IČO	49864360
Identifikátor	600 028 828
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Ilonou Hellerovou, ředitelkou školského zařízení
Zřizovatel	Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2
Místo inspekční činnosti	Mariánská 570, 470 01 Česká Lípa
Termín inspekční činnosti	26. , 28. , 29. leden 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu dětského domova a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Dětský domov, Česká Lípa, Mariánská 570, příspěvková organizace (dále „DD“, „školské zařízení“) sídlí v budově vilového typu blízko středu města.

Školské zařízení vykonává činnost v dětském domově a školní jídelně. Poskytuje přímé zaopatření zejména dětem s nařízenou ústavní výchovou nebo na předběžné opatření. Kapacita DD je 24 lůžek, v evidenci bylo k datu inspekce ve třech rodinných skupinách 23 dětí ve věku dvou a půl až 24 let. Dvě děti pobývaly přes týden na internátě, jedna dívka tak pobývala dvakrát týdně. Prodloužený pobyt měly tři děti. Dítě studující vysokou školu bydlelo na koleji. DD disponuje jedním cvičným bytem, ve kterém se připravovalo na samostatný život jedno dítě. V DD bylo umístěno osm dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Informace o školském zařízení lze nalézt na www.admin.webgarden.cz.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitelka DD přijímá děti do DD v souladu s legislativou. Aktuálně přímo na rozhodnutí soudu bylo umístěno deset dětí prostřednictvím pracovnice orgánu sociálně právní ochrany dětí (dále „OSPOD“). Z dětského diagnostického ústavu (dále „DDÚ“) bylo umístěno jedno dítě, dvě byly převedeny z DD Krompach z důvodu zajištění jejich vzdělávání. Do rodinných skupin jsou děti umisťovány s přihlédnutím k sourozeneckým vazbám. Děti docházejí do odpovídajících typů škol mimo DD v místě i mimo město. Výběr škol je realizován velmi citlivě, u starších dětí je respektován jejich názor. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v péči odborných poradenských zařízení. Integrace dětí ve školách probíhá bez potíží. Pravidla k rovnému přístupu dětí jsou DD dodržována.

Ředitelka je ve funkci od 1. 8. 2012, podmínky pro výkon funkce splňuje. Uplatňovaný způsob řízení včetně systematického plánování odpovídá typu i podmínkám školského zařízení. Organizační struktura je přehledná, je obsažena v organizačním řádu DD. Kompetence pracovníků jsou stanoveny v pracovních náplních. Ředitelka efektivně delegovala některé pravomoci na vedoucí vychovatelku, tím zvýšila její spolupodílení se na zajišťování kvality všech oblastí celého výchovně vzdělávacího procesu. Vnitřní kontrolní systém postihuje chod DD i sledování průběhu a výsledků činnosti. Zjištění z kontrolní činnosti jsou jasně definována a jsou vyvozována účinná opatření. S poradním orgánem, pedagogickou radou, ředitelka projednává problematiku poskytovaných služeb. Informační systém je funkční, je založen na každodenním kontaktu ředitelky a její zástupkyně s pracovníky a na vzájemných konzultacích. Povinnou dokumentaci vede školské zařízení účelně, přehledně a rozsahu, který ukládá školský zákon a související právní předpisy.

Činnost DD vychází ze školního vzdělávacího programu DD (dále „ŠVP DD“), který je zpracován dle ustanovení školského zákona. Stanovené hlavní výchovné cíle jsou zaměřené na rozvoj osobnosti, samostatné rozhodování dětí, spolupráci, zodpovědnost a smysluplnou zájmovou činnost podporující kompetenční předpoklady pro přípravu dětí k samostatnému životu. Důraz je kladen na sociální a pracovní dovednosti. To se také odráží v kvalitních programech rozvoje osobnosti dítěte, které vystihují potřeby dítěte. Je v nich zaznamenáno i seznámení dítěte s jeho právy a povinnostmi. DD se zabývá sociálními, zdravotními bezpečnostními riziky, opatření jsou stanovena ve směrnících a dokumentech školského zařízení a jsou začleňována do všech aktivit školského zařízení.

Ředitelka systematicky sleduje a vyhodnocuje personální podmínky. V DD působí 17 pracovníků, z toho je sedm pedagogů - ředitelka, vychovatelka pověřená vymezeným stupněm řízení a kontroly a vychovatelky v rodinných skupinách. Odbornou kvalifikaci

nesplňují tři vychovatelky, ale studium již zahájily. Psychologický posudek prokazující psychickou způsobilost i bezúhonnost měli pedagogové doložené v osobním spisu. Doklad o bezúhonnosti doložili také všichni nepedagogičtí pracovníci.

Služby vychovatelů jsou nastaveny dle potřeb a věku dětí tak, aby byla maximálně zajištěna jejich bezpečnost. Každá rodinná skupina má dva vychovatele, noční službu zajišťují dva bezpečnostní pracovníci. Způsob organizování a zabezpečení činností pokrývá potřeby DD.

Reditelka umožňuje profesní růst zaměstnanců. Plánované další vzdělávání pedagogických pracovníků se uskutečňuje podle nabídky a organizačních možností DD.

Materiální podmínky jsou velmi dobré. Rodinné skupiny tvoří ucelený komplex, děti mají vlastní pokoje většinou po dvou lůžkách. Více lůžek je využíváno pouze při respektování sourozeneckých vztahů. Pokoje jsou vybavené funkčním nábytkem a dle potřeby dětí i výpočetní technikou. Součástí je sociální zařízení s vybavením pro domácí práce (pro praní, žehlení), společná obývací místnost a velmi dobře vybavená kuchyň s jídelnou. Od poslední inspekce byly nově zprovozněny dva pokoje pro děti. Velmi dobré je zázemí pro sezónní aktivity a sporty. DD vlastní dva automobily pro přepravu dětí. Mobilita však umožňuje přesun pouze čtyř dětí. Pro větší počet dětí musí DD zajistit dopravu z jiných zdrojů. Pozemek umožňuje odpočinek i pracovní činnosti. Pro sport DD využívá svoje sportovní hřiště a sportovní zařízení ve městě. Budova DD je upravená a udržovaná v čistotě.

Dětský domov hospodaří s finančními prostředky poskytnutými od zřizovatele na úhradu provozních nákladů a s prostředky ze státního rozpočtu, které jsou použity na pokrytí mzdových nákladů, zákonných odvodů a ostatních neinvestičních výdajů (tj. další vzdělávání pedagogických pracovníků, školení, cestovní náhrady a osobní ochranné pracovní pomůcky).

Dětem je poskytována péče v souladu s právním předpisem. Stanovené počty dětí v rodinné skupině byly v rozmezí 6-8 dětí. Při přijetí dětí do DD jsou prokazatelně seznamovány se svými právy a povinnostmi, s prostředím, organizací a organizováním činností DD. Vychovatelky pro ně stanovují adaptační plány. Režim dne rozlišuje pracovní a volné dny. Je v něm dán prostor pro přípravu dětí na školu, volné vycházky, zájmové činnosti DD, kroužky mimo DD, osobní volno a činnosti na podporu programu rozvoje osobnosti. V týdenních programech jsou nabídkové činnosti i povinnosti v rovnováze. Kapesné je dětem vypláceno z nejvyšší částky, je pravidelné, děti podepisují převzetí. Udělovaná opatření ve výchově jsou dětem jasná, jsou zaznamenávána. Informační systém vůči dětem i rodičům je otevřený. Rodiče jsou o svých dětech průběžně informováni, děti jsou v kontaktu s rodinou v souladu s pravidly vnitřního řádu. K rodičům dojíždějí na základě rozhodnutí pracovníků OSPOD a ředitelky DD. Pokud pobyt dětí není povolen, mohou rodiče děti navštívit v DD. Po ukončení pobytu dítěte v DD je mu poskytována pomoc po dobu dvou let, pokud si to dítě přeje.

Klima DD se vyznačovala příjemným ovzduším a přátelskými vztahy mezi dětmi ve skupině i směrem k pedagogům. Nevyskytly se negativní postoje ani reakce. Děti se vyjadřují k týdenním programům a k plánované činnosti. Ve sledovaných programech byly zjištěny přiměřené cíle i specifika skupiny. Z rozhovorů i uplatňovaných činností bylo zjištěno, že jsou práva a povinnosti dětí dodržována.

Školské zařízení poskytuje dětem ucelené informace o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví. Cíleně buduje bezpečné prostředí a vytváří podmínky pro zdravý psychický i fyzický vývoj dětí. Průběžně realizuje opatření ke zlepšení prostorových podmínek a vybavení na základě výsledků kontrol v souladu s předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany. Dětský domov má zpracované podmínky pro bezpečné prostředí dětí.

Pravidla o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a prevenci sociálně patologických jevů jsou obsažena ve vnitřním řádu, v minimálním preventivním programu a v praxi jsou realizována. DD poskytuje dětem ucelené informace o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví, upozorňuje na případná rizika při činnostech v DD i mimo něj. Cíleně buduje bezpečné prostředí a vytváří optimální předpoklady pro zdravý psychický i fyzický vývoj dětí. V předepsaných intervalech probíhají revize vybavení a na základě výsledků DD realizuje opatření ke zlepšování podmínek v souladu s předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany.

Školské zařízení zajišťuje rovný přístup všech dětí.

Systém řízení je efektivní, odpovídá typu a velikosti školského zařízení. Vzdělávací program je zpracován v souladu s příslušným ustanovením školského zákona. Organizace výchovně vzdělávací činnosti umožňuje realizovat cíle v souladu s ŠVP DD. Bezpečnosti je věnována požadovaná pozornost. Personální, materiální a technické podmínky pro realizaci vzdělávacího programu DD jsou velmi dobré, prostorové a materiální až příkladné. Finanční podmínky vykazují dobrý stav.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

V návaznosti na ŠVP DD vychovatelky zpracovaly na každou rodinnou skupinu roční plány výchovně vzdělávací činnosti. Stanovené cíle, úkoly a činnosti postihují individuální potřeby a možnosti dětí a směřují k rozvoji klíčových kompetencí. Uplatňovaný vzdělávací systém umožňuje dětem zapojení do praktických činností a spoluorganizování a tím podporuje jejich samostatnost a zodpovědnost. Významným prostředkem je adaptační plán pro nově přijaté děti a zejména programy rozvoje osobnosti. Kontrolované adaptační plány byly výstižné a směrem k možnostem dítěte reálné. Programy rozvoje osobnosti vycházely ze speciálně pedagogické diagnostiky, některé se opíraly o vyjádření dalších odborníků. DD spolupracuje s místními poradenskými zařízeními, zejména s psychologem a etopedem. K týdenním programům se děti vyjadřují prostřednictvím spolusprávy a také při večerních sezeních rodinných skupin. Z psychoterapeutických metod DD uplatňuje především společný rozhovor, který napomáhá dítěti zvládat pochopení různých situací, důsledků a korekci jednání s cílem hledání vlastní volby optimálního řešení. Hospitační činnost byla realizována především v odpoledních a podvečerních aktivitách, které probíhaly v podnětném prostředí a tvůrčí atmosféře. Ve skupinách byly provozovány činnosti, které byly v souladu s týdenním programem. Zvolené formy a metody práce byly pestré a účinné, děti zaujaly a aktivně se do činností zapojovaly. Obsahem byla příprava do školy, pracovní činnosti, dramatizace i oslava narozenin. V průběhu dne byl dán prostor pro volné vycházky i kroužky mimo DD. Důležité bylo rozvíjení postojů v sociální gramotnosti, zapojování dětí do kooperativních činností s cílem upevnování soudržnosti skupiny. Úměrně věku a vyspělosti dětí byl vytvořen prostor pro uplatnění jejich vlastních postojů a názorů. Hodnocení sledovaných činností mělo motivační charakter. Z rozhovorů s dětmi vyplynulo, že svoje práva a povinnosti znají a snaží se je dodržovat. Pozitivně se vyjadřovaly k nastaveným pravidlům, oceňovaly možnost vlastního rozhodování a podílu na zodpovědnosti za vlastní činy. Potvrdily, že každý večer probíhá hodnocení dne, včetně událostí ve škole, v DD i mimo DD. Větší hodnocení ve skupině probíhá jednou týdně a minimálně jednou za měsíc za účasti dětí ze všech rodinných skupin. Udělovaná opatření jsou dětem jasná a byly s nimi ztotožněny. Kapesné je jim vypláceno pravidelně podle stanovených kritérií a dle právního předpisu. Děti v DD mohou přijímat návštěvy vrstevníků, spolužáků a kamarádů z okolí.

Děti se stravují v DD. O víkendech si děti vaří samy, studené večeře si též připravují v rodinné skupině.

Klima školského zařízení v době inspekce bylo příznivé, nevyskytly se žádné příznaky rizikového chování. Útěk byl zaznamenán u jednoho chlapce, který se vrátil z dlouhodobého pobytu v rodině. DD pracuje s možnými riziky, vychází z námětů a činností ze zpracovaného minimálního preventivního programu, zařazuje je do činností. Bezpečnostní opatření a realizovaná preventivní opatření, která spočívají v otevřené komunikaci a v jasných pravidlech chodu zařízení se jeví jako účinná.

Dětský domov úzce a velmi účinně spolupracuje především s rodiči, s poradenskými zařízeními, s DDÚ, se školami, kam děti dochází, s pracovníky OSPOD, soudy, se státním zastupitelstvím a Policií ČR. Další spolupráce je navázána s různými institucemi, které mají ve své činnosti zakotvenu pomoc dětem z dětských domovů a neziskovými organizacemi. Firmy, podnikatelé i soukromé osoby svými sponzorskými dary pomáhají zkvalitnit život dětí a zlepšovat dobré materiální vybavení.

Zvolený vzdělávací program je DD naplňován. Prostřednictvím činností jsou rozvíjeny funkční gramotnosti. Průběh sledovaných činností přispíval k rozvoji osobnosti dětí, podporoval stanovené kompetence, zejména sociální, pracovní a kompetence k učení. Uplatňované pedagogické metody a přístupy podporovaly mravní hodnoty a vzájemné vztahy. Sledovaný průběh byl velmi dobrý až příkladný. Spolupráce s partnery pozitivně ovlivňuje činnost DD a podporuje integrační proces dětí v přípravě pro samostatný život.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

K podpoře rozvoje osobnosti dětí přispívá i nabídka zájmové činnosti a organizace soutěží, výletů a pobytů mimo DD. Zapojení dětí do akcí ve městě, do kulturních programů, účast na sportovních i kulturních akcích v regionu i v dalších oblastech dětem umožňuje přirozené navazování a rozvíjení vztahů s vrstevníky. Pozitivně na děti působí tvůrčí aktivity např. výtvarné činnosti, pečení, dále návštěvy divadelních představení, sportování, pobyty dětí na horách i v dětských letních táborech.

Školské zařízení pravidelně hodnotí výsledky výchovy a vzdělávání dětí. V hodnocení je preferována pozitivní motivace dítěte. Opatření ve výchově jsou dětmi přijímána a dokladována prokazatelným způsobem. Každé dítě je písemně hodnoceno v pedagogickém deníku. Hodnocení a stanovení dalších postupů je konkrétní a výstižné. Hodnocení je zaznamenáváno také do knihy denní evidence.

Vychovatelky sledují příčiny neúspěchu dětí ve vzdělávání, vzniklé výchovné problémy řeší společně se školou, vyhodnocují je a přijímají opatření k jejich řešení. Tím předcházejí rizikovému chování. Snahou DD je vytvářet příznivé podmínky pro bezpečnost a ochranu dětí před negativními jevy a průběžně poskytuje informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

Školské zařízení pravidelně hodnotí výsledky výchovy a vzdělávání. Zájmová činnost dětí, kontakty s dalšími institucemi i neformální setkávání přispívají k posilování jejich socializace, sebevědomí a úspěšnosti.

Závěry

Činnost školského zařízení probíhá v souladu s platným rozhodnutím a zařazením do rejstříku škol a školských zařízení. DD zabezpečuje přímé zaopatření dětí, zajišťuje rovnost přístupu ke vzdělávání a svým přístupem a činností připravuje děti pro vstup do běžného života.

Silné stránky:

- Samostatnost rodinných skupin a aktivní podíl dětí na soudržnost života v rodině.
- Pestrá nabídka činností a účast v různých akcích podporující integrační proces.
- Velmi dobré prostorové a materiální vybavení.

Zhodnocení vývoje školského zařízení ve sledovaných oblastech od data poslední inspekční činnosti:

- DD se personálně stabilizoval. Práva a povinnosti dětí jsou DD dodržována. Plánování a realizace výchovně vzdělávací činnosti a plán osobnostního rozvoje podporují rozvoj sledovaných kompetencí. Prevence rizikového chování je účinná, nevyskytují se závadové situace.
- Oblast řízení je kvalitní, systém kontroly postihuje všechny úseky zařízení.
- V DD panovala příjemná atmosféra, děti byly vstřícné, vztahy mezi dětmi a vychovatelkami vytvářely důvěru a pohodu.
- Nabídkové aktivity podporují efektivní prožívání volného času.
- Finanční prostředky umožňují řádný chod DD jako rodiny.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, vydalo MŠMT čj. 28 178/2007-21, s účinností od 1. 9. 2008 (nejvyšší povolený počet lůžek)
2. Zřizovací listina, vydal Liberecký kraj čj.: ZL-23/09-Š ze dne 27. 10. 2009
3. Statistický výkaz o zařízení pro výkon ústavní - ochranné výchovy Z 14-01 podle stavu k 31. 10. 2014
4. Jmenování do funkce ředitelky na období 6 let, jmenoval Liberecký kraj dne 31. 5. 2012, s účinností od 1. 8. 2012
5. ŠVP DD platný od 1. 8. 2012
6. Vnitřní řád platný od 1. 1. 2014
7. Roční plán výchovně vzdělávací práce ze dne 30. 8. 2014
8. Minimální preventivní program na školní rok 2014/2015
9. Týdenní programy
10. Spisy dětí-Programy rozvoje osobnosti
11. Kniha denní evidence
12. Kniha úředních návštěv
13. Kniha ostatních návštěv

14. Jednací protokol
15. Organizační řád platný od 1. 5. 2014
16. Výroční zpráva 2013/2014
17. Přehled kapesného
18. Kniha stížností
19. Kniha úrazů vedená od 1. 1. 2013
20. Výpis správního řízení č. j. MSMT-34 341/2012-25 ze dne 13. 8. 2012 – změna ředitele podle jmenovacího dekretu ze dne 31. 5. 2012 s účinností od 13. 8. 2012
21. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 13. 8. 2012
22. Účtový rozvrh rok 2011, 2012 a 2013
23. Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2011, k 31. 12. 2012 a 31. 12. 2013
24. Hlavní kniha účetnictví rok 2011, 2012 a 2013
25. Rozbor hospodaření rok 2011, 2012 a 2013
26. Osobní složky pedagogických pracovníků s osobním číslem 1330, 15512, 15529, 8058, 15559, 15552, 15561, 15562 – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, certifikáty a osvědčení k DVPP, potvrzení o psychologické způsobilosti, výpis z rejstříku trestů
27. Nepedagogičtí pracovníci s osobním číslem 11220, 15519, 15523, 15544, 15542, 15538, 15547, 15546, 9869 – výpisy z rejstříku trestů

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Libereckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

PhDr. Miloslava Paclíková, školní inspektorka

Paclíková v. r.

Bc. Irina Kopčanová, kontrolní pracovnice

Kopčanová v. r.

V Liberci dne 5. 2. 2015

**Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí
inspekční zprávy**

(razítko)

Mgr. Ilona Hellerová, ředitelka školského zařízení

Hellerová v. r.

V České Lípě dne 16. 2. 2015